

Sex av tio får inget stöd från huvudmannen

61 procent uppger lite eller inget konkret stöd från kommunen. Elva procent uppger tydligt och regelbundet stöd.

AV TIO PEDAGOGER I FÖRSKOLAN

Sex av tio får lite, sällan eller aldrig något konkret stöd från kommunen i arbetet med barnens rörelse. 751 av 1 229 svarande · 61,1 %

Två av tio får stöd någon enstaka gång. 265 av 1 229 svarande · 21,6 %

En av tio får tydligt och regelbundet stöd. 137 av 1 229 svarande · 11,1 %

Sex av hundra vet inte om det finns något stöd. 76 av 1 229 svarande · 6,2 %

Skollagens fjärde kapitel lägger ansvaret för att planera, följa upp och åtgärda på **huvudmannen**, inte på den enskilda förskolan. Frågan till pedagogerna var därför enkel: kommer det något konkret stöd därifrån?

SVARSALTERNATIV	SVAR	ANDEL
Ja, tydligt och regelbundet	137	11,1 %
Ja, någon enstaka gång	265	21,6 %
Lite eller sällan	388	31,6 %
Aldrig	363	29,5 %
Vet ej	76	6,2 %

Styrning på papper är inte samma sak som rörelse på golvet.

Det är poängen med hela granskningen.

Kommunerna beskriver i sina svar planer, medlemskap i organisationer, inköpt material och kompetensutvecklingsdagar. Pedagogerna beskriver att inget konkret stöd når fram. **Båda kan vara sanna samtidigt** — och det är just det som är luckan.

Ett medlemskap är inte en rörelsestund. Ett inköp är det inte heller, och en utbildningsdag blir det först om någon använder den dagen efter. Allt det kan ha gjorts och ändå inte ha förändrat en enda tisdag på en avdelning — och **ingen följer upp om det som beslutas på huvudmannanivå landar hos ett barn.**

Så här håller glappet ihop sig självt

Ingen i kedjan nedan ljuger. Varje svar är ärligt givet, och varje person har gjort det som förväntas av hen.

1

Rektorn frågar på arbetsplatsträffen: rör vi oss tillräckligt här?

Pedagogerna svarar **nja**. Vi är ute varje dag, barnen rör sig på gården, ingen har sagt något annat. Men planerat och varierat, varje dag, för varje barn — så är det inte. Svaret är ärligt, och det här är det enda ledet där någon har sett barnen.

2

Verksamhetschefen frågar rektorn: hur går det med rörelsen?

Rektorn svarar att det fungerar bra och sker hela tiden. Hon har ju frågat. Svaret är ärligt.

3

Nämnden frågar förvaltningen: uppfyller vi läroplanen?

Förvaltningen svarar ja och hänvisar till planen, till utbildningsdagen, till materialet som köptes in. Allt det finns.

.

Och barnet?

Barnet har ingen plats i den här kedjan. Ingenting blir kontrollerat eller säkerställt, och ingen redovisar vad som faktiskt händer på avdelningen en tisdag.

Frågan ställdes fyra gånger och ingen gång ledde den till en uppgift. Tveksamheten fanns längst ner, hos den som ser barnen. Den överlevde inte ett enda led uppåt: ett nja blir det fungerar bra, och det blir ett ja i protokollet. Och när svaret är ja hela vägen upp är problemet ur världen — tills nästa gång någon frågar.

Ingen ljuger. Alla har rätt i sin egen värld. Barnen får ändå inte mer rörelse än förut.

Det är därför granskningen frågar efter handlingar och inte efter besked.

VAD FRÅGAN INTE MÄTER

Frågan gäller vad pedagogen har fått, inte vad kommunen har skickat. Något kan ha skickats utan att nå avdelningen — eller nått fram utan att gå att använda, utan tid, utan plats, utan utbildning i området. **De två fallen ser likadana ut i svaret.** Siffran mäter glappet mellan beslut och golv — inte kommunens ambition, och inte vad som hände med barnen.

Vad lagen kräver av huvudmannen

Ansvar i kedjan ovanför är inte en fråga om ambition. Det står i skollagen:

Varje huvudman inom skolväsendet ska på huvudmannanivå **systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen.**

Skollagen (2010:800) 4 kap. 3 §, systematiskt kvalitetsarbete på huvudmannanivå.

Och arbetet ska gå att se i efterhand:

Det systematiska kvalitetsarbetet enligt 3 och 4 §§ ska dokumenteras.

Skollagen (2010:800) 4 kap. 6 §, dokumentation.

Den 9 juni 2026 bad vi samtliga kommuner om sju slag av handlingar — riktlinjerna, målen, kvalitetsredovisningen, uppföljningsdata, fortbildningen, interna utredningar och besluten om kommande åtgärder. Av de **246** kommuner som svarade så att varje slag går att bedöma för sig redovisar **200** ingen sammanställd uppföljnings- eller genomförandedata om daglig rörelse mellan sina förskolor, och **224** ingen utredning, kartläggning eller analys av genomförandegraden under de senaste tre åren. Den sista är den av de sju som gav minst.

Att **46** kommuner alltså redovisar något sådant underlag, medan bara **8** av landets 251 bedömda tar punkt 8 i granskningen, är ingen motsägelse. Punkten kräver att skillnaderna **mellan** förskolorna går att se — att data finns någonstans räcker inte. Jämförelsen är själva uppföljningen.

Lagen säger också vad som ska hända när en brist visar sig:

Om det vid uppföljning, genom klagomål eller på annat sätt kommer fram att det finns brister i verksamheten, ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas.

Skollagen (2010:800) 4 kap. 7 §, åtgärder.

En brist som ingen letat efter visar sig aldrig. Då behöver ingen åtgärd vidtas, och ingenting i kedjan ovanför har fel på sig. **När är nästa gång det här gås igenom, om ingen vet att det är ett problem?**

DET HÄR AVGÖR INTE VI

Att någon kommun brutit mot skollagen. Det avgör vi inte och kan inte avgöra. Vi redovisar lagens lydelse och vad kommunerna själva lämnade ut, och konstaterar att det senare inte visar att det förra är gjort.

Att vinna den här diskussionen på ett kontor i kommunhuset är inte att vinna. Det som avgörs där syns inte i protokollet — det syns i en barngrupp på tisdagen, eller inte alls.

DNA TOMORROW Sverige, ideell förening 802555-7862. Granskningen finansieras av föreningen. Inga anslag, inga uppdragsgivare. Varje tal i dokumentet räknas fram ur enkätsvaren när dokumentet byggs, och koden som räknar dem publiceras tillsammans med den här filen. Insamlat 10 juni till 19 augusti 2026.

Rättigheter. Granskningen får citeras fritt med källhänvisning till DNA TOMORROW Sverige. Tabeller, diagram och den underliggande kommundatabasen får inte återpubliceras i sin helhet eller till väsentlig del utan skriftligt medgivande. Databasen omfattas av katalogskydd enligt 49 § upphovsrättslagen. Kontakt: kommun@dna-tomorrow.se